

JavaScript ohjelmointi

Valmistautuminen Pikku eläintarha -tehtävään

MARGIT TENNOSAARIN MATERIAALISTA
LAURA JÄRVISEN MUOKKAAMA

Pikku Eläintarha

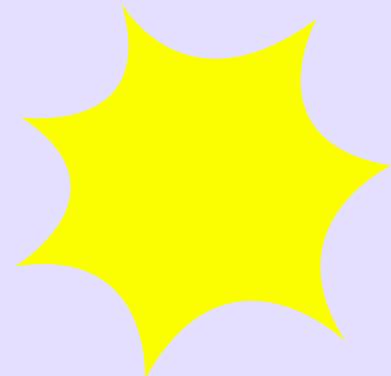
Tehtävä yhdistelee täähän asti opittuja asioita DOM-muokkaamisesta taulukoihin ja olioihin.

Seuraavissa dioissa esitellään tehtävässä käytettävät metodit ja muut käsitteet.

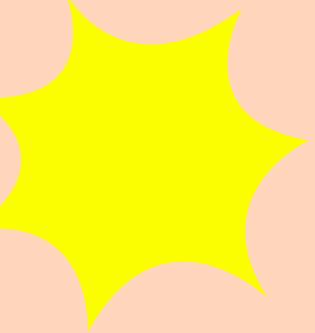
Suurin osa on jo tuttuja

muutama uusia.

Käsitteet 1

Callback

- Callback-funktio on ohjelmoinnissa funktio, joka annetaan toiselle funktiolle parametrina, ja jonka toivottu toiminto ajetaan myöhemmin juuri siellä, missä kutsu (“call”) tapahtuu. Callbackien ydinajatus on siis korkeamman tason abstrahointi: teet jonkin operoinnin (esim. syötteen läpikäynnin, asynkronisen tapahtuman käsittelyn tai vaikkapa DOM-päivityksen) ja annat samalla parametriksi ketjun viimeisen toiminnon, eli callbackin.
- Esimerkki

- filter käy läpi jokaisen taulukon alkion.
- Callbackina annettu **fruit => fruit.includes("i")** palauttaa true aina, kun merkkijono sisältää kirjaimen "i".

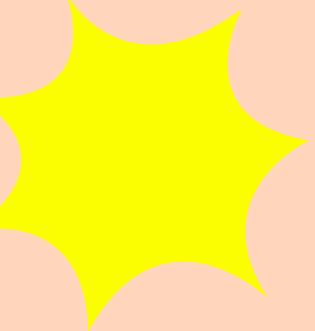
```
const fruits = ["omena", "banaani", "kirsikka", "appelsiini", "luumu"];

// Haluamme valita vain ne hedelmät, joissa on kirjain "i"
const withI = fruits.filter((fruit) => fruit.includes("i"))

console.log(withI); // ["banaani", "kirsikka", "appelsiini"]
```

- Käytämme myöhemmin callback-funktioita osana *asynkronista koodia*.

Käsitteet 2

Renderöinti

- Renderöinti (*engl. rendering*) tarkoittaa prosessia, jossa raakadata (kuten skriptikoodi) muutetaan visuaaliseksi esitykseksi näytöllä.
- Renderöinti on siis se vaihe, jossa sovelluksen data ja logiikka muutetaan visuaaliseksi. Siksi on yleistä sisällyttää niiden funktioiden, jotka vastaavat asioiden esittämisestä, nimeen sana *render*.

DOM-manipulaatio 1

getElementById(id)

- Hakee dokumentista sen elementin, jonka id-attribuutti vastaa annettua merkkijonoa. Palauttaa ensimmäisen löytyvän elementin tai null jos sellaista ei ole

DOM-manipulaatio 2

createElement(tagName)

- Luo uuden HTML-elementin annetuilla tag-nimellä (esim. "li", "button"), mutta ei vielä sijoita sitä dokumenttiin.

DOM-manipulaatio 3

appendChild(node)

- Lisää annetun DOM-solmun (node) vanhemman loppuun lapsisolmuksi.
Käytetään esim. -listaan uuden -elementin lisäämiseen.

DOM-manipulaatio 4

`querySelectorAll(selector)`

- Palauttaa staattisen NodeList-kokoelman kaikista lapsista, jotka vastaavat **CSS-valitsinta**. Esim. kaikki elementit, joiden luokka on `.animals`
- NodeList on array-like, mutta ei täysi taulukko
 - Sisältää `length`-omaisuuden ja voit hakea alkioita `item(index)` tai indeksoinnilla `[index]`.
- Iterointi onnistuu:
 - `forEach`-metodilla (nykyselaimet)
 - `for...of`-silmukalla
 - Muuntamalla taulukoksi: `Array.from(nodeList)` tai spread-operaattorilla `[...nodeList]`

DOM-manipulaatio 5

addEventListener(event, function)

- Rekisteröi tapahtumakuuntelijan tietylle tapahtumatyyppille ("click", "input", "change" jne.) kutsujassa, kutsuu funktiota. Mahdollistaa dynaamisen reagoinnin käyttäjän toimintaan.

DOM-manipulaatio 6

innerHTML

- HTML-elementin ominaisuus, jolla voi lukemalla hakea ja kirjoittamalla asettaa elementin sisällä olevan HTML-koodin (myös teksti ja tagit).

DOM-manipulaatio 7

textContent

- Ominaisuus, jolla luet tai asetat elementin pelkän tekstisisällön (HTML-tageja ei tulkitä).
- Turvallinen tapa näyttää käyttäjästä peräisin olevaa tekstiä.

DOM-manipulaatio 8

classList

- Ominaisuus (DOMTokenList), jonka kautta hallitset elementin CSS-luokkia.
- Sisältää metodit kuten *add()*, *remove()*, *toggle()* ja *contains()*.

DOM-manipulaatio 9

add()

- Yleisimmin käytetty **element.classList.add("luokka")**-kontekstissa: lisää HTML-elementille CSS-luokan.

DOM-manipulaatio 10

preventDefault()

- Tapahtumakäsittelijässä (**event**) kutsuttu metodi, joka estää selaimen oletustoiminnon esim. linkin klikkauksen, lomakkeen lähetysten.

DOM-manipulaatio 10

event

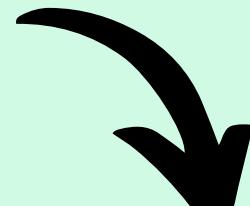
- Sisältää tiedot tapahtuman tyypistä (**event.type**), lähteestä (**event.target**), ajankohdasta ja muista kontekstisidonnaisista tiedoista.
- Eli sen avulla saat selville *mitä tapahtui, missä, milloin* ja voit hallita tapahtuman kulkua.
- **event** välitetään callback-funktiolle aina, kun tapahtuma käynnistyy.
- Ilman event-oliota emme voisi tehdä juurikaan dynaamista reagointia selaimen tapahtumiin.
- Voit nimetä parametrin vapaasti (esim. e tai evt), mutta yleensä kutsutaan event tai lyhennettynä e.

Taulukko ja -iteraatiometodit 1

`filter(callback)`

- Se käy läpi alkuperäisen taulukon alkion kerrallaan:
 - Jokaiselle alkiollese kutsuu annettua `callback`-funktiota.
 - Jos `callback(element)` palauttaa `true`, alkio sisällytetään uuteen taulukkoon.
 - Jos se palauttaa `false`, alkio ohitetaan.
- Lopputuloksena saat uuden taulukon, jossa on vain ne alkiot, jotka “läpäisivät” testin.
- Esimerkki

Taulukko ja -iteraatiometodit 1

filter(callback)

```
const numbers = [1, 2, 3, 4, 5];

// Haluamme uuden taulukon, jossa on vain parilliset numerot:
const even = numbers.filter(n => n % 2 === 0);

console.log(even); // [2, 4]
```

Taulukko ja -iteraatiometodit 2

forEach(callback)

- Taulukon metodi, joka kutsuu jokaiselle taulukon alkioille annettua callback-funktiota.
- Se on tarkoitettu tilanteisiin, joissa haluat tehdä sivuvaikutuksia, kuten DOM-elementtien luontia, konsoliin tulostusta, muuttujien päivitystä, etkä tarvitse uutta taulukkoa.
- Palauttaa **undefined**, joten sitä ei voi ketjuttaa.

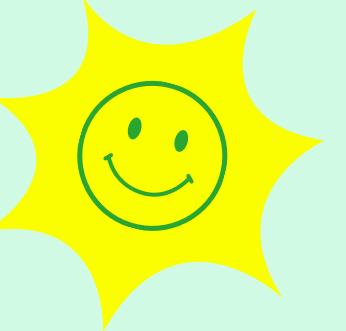
Taulukko ja -iteraatiometodit 3

push(element)

- Lisää uuden alkion taulukon loppuun.

Taulukko ja -iteraatiometodit 3

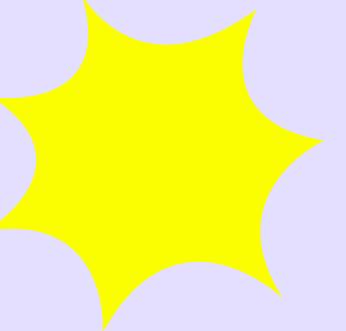
sort(compareFunction)

- Järjestää taulukon alkiot käyttäen annettua vertailevaa funktiota.
- Jos taulukon **alkioina on olioita**, sort()-metodille pitää määritellä miten **kahta olioita tulisi vertailla**

```
animals.sort((a, b) => a.name.localeCompare(b.name, "fi"));
```

Tästä lisää ↘

Merkkijono- ja muokkausmetodit 1

localeCompare(anotherString, locale)

- Vertailee merkkijonoja kielikohtaisesti; palauttaa negatiivisen luvun, jos kutsujamerkkijono tulee ennen toista, positiivisen jos jälkeen, ja 0 jos ne ovat identtiset.
- Toimii suomalaisten erikoismerkkien (Ä, Ö) kanssa, kun **locale** arvoksi annetaan “fi”.

Merkkijono- ja muokkausmetodit 2

toLowerCase()

- Muuttaa merkkijonon kaikki kirjaimet pieniksi. Hyödyllinen case-insensitive-hausta varten: verrattaessa ei tarvitse huomioida isoja ja pieniä kirjaimia erikseen.

Merkkijono- ja muokkausmetodit 3

parseInt()

- Muuntaa merkkijonon kokonaisluvuksi Jos merkkijono ei ala numerolla, palauttaa NaN.
- Tässä tehtävässä poistonapin data-index-attribuutin merkkijono muutetaan luvaksi, jotta sen avulla voidaan poistaa kyseisen indeksin alkio.

Merkkijono- ja muokkausmetodit 4

trim()

- Poistaa merkkijonon alusta ja lopusta kaikki whitespace-merkit (välijönnit, rivinvaihdot jne.). Auttaa varmistamaan, ettei tyhjistä merkeistä tule virheitä esim. hakutermissä tai syötekentässä.

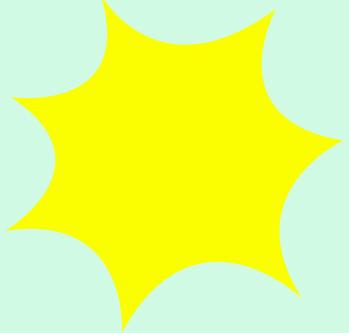
Merkkijono- ja muokkausmetodit 5

includes()

- Merkkijonometodina: tarkistaa, sisältääkö merkkijono annetun alimerkkijonon.
- Taulukkometodina: tarkistaa, löytyykö taulukosta tietty arvo.
- Palauttaa **true** tai **false**

Miksi lista tulee tyhjentää?

Tehtävässä pyydetään tyhjentämään lista ennen päivitystä -miksi?

- Listan tyhjentäminen ennen uuden sisällön lisäämistä:
 - Estää kaksoiskappaleet ja virheelliset listaukset.
 - Pitää käyttäjäkokemuksen selkeänä.
 - Parantaa DOM:n suorituskykyä ja hallittavuutta.
 - Pitää huolen, että aina on juuri oikea määrä ja oikeat eläimet näkyvissä.

Sovella!

Pikku eläintarha tehtävä löytyy GitHubista:

https://github.com/bc-web-ohjelmistokehitys/WP25K-JS/tree/main/07_viiKKO/pikku_el%C3%A4intarha

Pikku eläintarhan HTML-pohja on jo valmiina, puuttuu “vain” JavaScript ja CSS.